

సహస్ర జ్యోతిల్లింగార్చన

1.	అష్టదిక్పాలకులు	8 x 1	8
2.	ద్వాదశాదిత్యులు	4x2+4	12
3.	త్రిశూలములు	8x3	24
4.	తాండవమూర్తులు	50x8	400
5.	అష్టభేతాళులు	4 x 2	8
6.	చతుర్వేదములు	4x1	4
7.	షోడశ ద్వారపాలకులు	8 x 2	16
8.	పత్నీ సమేత అష్టమూర్తులు	8 x 2	16
9.	పంచ బ్రహ్మలు	5 x 5	25
10	సప్తదిక్షు అష్టాష్టవసువులు	7x8	56
11	నవగ్రహములు		9
12.	సప్త పర్వతములు/నదులు/ఋషులు/సాగరములు	7x4	28
13.	షట్ తారక లింగములు	6	6
14	గంగ - పార్వతి	1+1	2
15	ఏకాదశ రుద్రులు		11
16	దక్షిణామూర్తి		1
16/1.	చండీశ్వరుడు		1
16/2	చిత్రుడు		1
16/3.	చిత్రగుప్తుడు		1
16/4.	యముడు		1
16/5	గణపతి		1
16/6.	మహాలింగం		484
16/7.	ముకుటే చంద్రకళ		1
	మొత్తం లింగాలు		1116

సహస్ర జ్యోతిర్లింగార్చన

శో|| గృహేత్వేక గుణంప్రాంక్షం, నదీతీరే సహస్రకం, దేవతాయతనేలక్షం శతలక్షం హరేర్గృహే
శివాలయే కోటిగుణం స్వాయంభవే పునః , అనంతం పూజనంశంభోః ఋతం వచ్చిబ్విజోత్తమ ||

తా: స్థలభేదమువలన లింగార్చనఫల మధికమగుచుండును. ఇంటిలో లింగార్చన మొనరించిన ఒక భాగము ఫలము, నదీతీరమున పూజించిన వేయిరెట్లును, దేవతానివాసములందు అర్చించిన లక్షరెట్లు, విష్ణ్వాలయమున పూజించిన నూరు లక్షల గుణంబులు, శివాలయమునందర్చించిన కోటిరెట్లు పర్వతగుహలలో పూజించిన పదికోట్ల రెట్లు ఇంకా ఆ గుహ ఋష్యాశ్రమమైనచో కోటికోట్ల రెట్లుగా లింగార్చన ఫలము కలుగును. బ్రహ్మక్షేత్రమున శివార్చన మొనరించిన అమితమగు ఫలము గలుగు ననుట నిక్కము.

సహస్ర జ్యోతిర్లింగార్చన అనేది ఒక ప్రత్యేకమైన వేద కర్మ. 1116 జ్యోతులు శివలింగాలుగా 16 అవరణలు మరియు 1,116 రుద్ర స్వరూపాలతో శివ కైలాసం చిత్రణ అయిన కైలాస ప్రస్థారం రూపంలో అమర్చబడి ఉన్నాయి.

కైలాస ప్రస్థారం

మహా శివ మహా పురాణం ప్రకారం, మహా స్వామి శివుడు మరియు పార్వతి దేవి కైలాసంలో నివసిస్తున్నారని, ఇది 16 అవరణాల గా ఉంది. ప్రతి అవరణంలో రుద్ర స్వరూప దేవతా గణాల సమితి ఉంటుంది. కల్పంలో ప్రతి అవరణకి అందున్న సంబంధిత దేవతా గణాలకు ఒక నిర్దిష్టమైన పేరు ఉంది.

1	అష్టదిక్పాలకులు	ఇంద్రుడు, అగ్ని, యముడు, నైరుతి, వరుణుడు వాయువు కుబేరుడు ఈశానుడు	8 x 1	8
2.	ద్వాదశదిత్యులు	మిత్రాయ, రవయే, సూర్యాయ, భానవే, ఖగాయ, పూష్టవే, హిరణ్యగర్భాయ, మరీచయే, ఆదిత్యాయ, సవిత్రే, ఆర్కాయ, భాస్కరాయ	4x2+4	12
3.	త్రిశూలములు	బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర రూప లింగాలు	8x3	24
4.	తాండవమూర్తులు		50x8	400
5.	అష్టభేతాళులు	అగ్నిముఖం, ప్రేతవాహన, ధూమ్రాక్ష, ఉగ్రముఖ, జ్వాలాముఖ, రుద్రభేతాళ, క్రోధరూప, మంత్రముఖ	4 x 2	8
6.	చతుర్వేదములు		4x1	4

7.	షోడశ ద్వారపాలకులు	పతీ పత్నీ సమేత 1. ఋగ్వేదమయ పూర్వద్వారే.: గణేశద్వారపాలకాయ (2), స్కందేశద్వారపాలకాయ (2) 2. యజుర్వేదమయ దక్షిణద్వారే. బలేశద్వారపాలకాయ (2), ప్రబల ద్వార పాలకాయన(2) 3. సామవేదమయ పశ్చిమద్వారే: చండీశద్వారపాలకాయ(2), ప్రచండీశద్వారపాలకాయ (2) 4. అధర్వణ వేదమయ ఉత్తరద్వారే: నందీశ్వరపాలకాయ(2), మహాకాశేశ్వర ద్వారపాలకాయ (2)	4x4	16
8.	పత్నీ సమేత అష్టమూర్తులు	భవ-భవాన్యై, శర్వ - శర్వాణ్యై, ఈశాన - ఈశాన్యై, పసుపతి - పసుపత్యై, రుద్ర - రుద్రాణ్యై, ఉగ్ర- ఉగ్రాణ్యై, భీమం - భీమేశ్వర్యై, మహాంతే - మహాత్మ్య్యై	8 x 2	16
9.	పంచ బ్రహ్మలు	సద్యోజాత వామదేవ అఘోర తత్పరుష వాయువ్య ఈశాన	5 x 5	25
10	సప్తదిక్షు అష్టాష్టవసువులు	1. విష్ణుశ్వరం, వీరభద్రం, నందికేశంచ, భైరవం, సుబ్రహ్మణ్యం, తరాదుర్గాం, మహాకాళీం, శివాత్మానాం 2. ఐరావతాయ, పుండరీకాయ, వామనాయ, కముదాయ, అంజనాయ, పష్పదంతాయ, సార్వభౌమాయ , సుప్రతీకాయ 3. ఆణిమా, మహిమా, గరిమా, లఘిమా, ప్రాప్తి, ప్రాకామ్య, ఈశిత్వ, వశిత్వ 4. నన్దా, సుభద్రా, విజయా, చండికా, కాళికా, శివా, మహిషి, నిత్యకళ్యాణి 5. బ్రాహ్మీ, మాహేశ్వరీ, లక్ష్మీ, కౌమారీ, వైష్ణవీ, వారాహీ, ఇంద్రాణీ, చాముండా 6. అనలా, అనిలా, ప్రత్యూష, ప్రభాస, శోమా, అధర్వ, ధృవ, ఆపః 7. అష్ట భైరవులు: అసితాంగ, రురు, చండ, క్రోధ, ఉన్మత్త, కపాల, భీషణ, సంహార,	7x8	56
11	నవగ్రహములు	రవి, చంద్ర, అంగారక, బుధ, బృహస్పతి, శుక్ర, శని, రాహు, కేతు		9
12.	సప్త పర్వతములు/నదులు/ఋషులు/సాగరములు	పర్వతాలు (7): హిమవన్త, నిషద, వింద్య, మాల్యవంత, పరియాత్రిక, గంధమాదన, హేమకూట నదులు (7): గంగా, యమునా, గోదావరి, సరస్వతీ, నర్మద, సింధు, కావేరీ. ఋషులు(7):కశ్యప, అత్రి, భరద్వాజ, విశ్వామిత్ర, గౌతమ, జమదగ్నీ, వశిష్ట సాగరాలు(7): లవణ, ఇక్షు, సురా, సల్వి, దధి, క్షీర, శుద్ధోదక	7x4	28
13.	షట్ తారక లింగములు	ఓంకారాయ, నకారాయ, మకారాయ, శికారాయ, వకారాయ, యకారాయ	6	6
14	గంగ - పార్వతి		1+1	2

15	ఏకాదశ రుద్రులు	(సోమాయచ--- ఓమ్ శివతరాయచ) వీరభద్ర, శంభవే, గిరీశీయా, అజాయ, ఏకపాదాయ, అహిర్బుద్ధ్యాయ, పినాకినే, భూధరాయ, దిశాంపతయే, విశాంపతయే, స్థాణువే		11
16	దక్షిణామూర్తి			1
16/1.	చండేశ్వరుడు			1
16/2	చిత్రుడు			1
16/3.	చిత్రగుప్తుడు			1
16/4.	యముడు			1
16/5	గణపతి			1
16/6.	మహాలింగం			484
16/7.	ముకుటే చంద్రకళ			1
	Total			1116